

p. 74.) Midőn tehát az egyház tulajdonjogának elve még a forradalmak által is elismertetett, és ezek által csak a szűkség, a politikai kényszer, a düh, és szenvedély ürügyeltetett az egyházi javak megtámadására, — midőn Magyarországon a világi tulajdonjog minden törvényes kisajátító intézkedés által méltányoltatik, akkor a t. albizottság a forradalmaknál ellenségesebb eljárással az egyházi javak tulajdonjogát „az emberiség kulturájának — a polgárzat fejlődésének” ürügye alatt az államnak tulajdonítja, ezt birtokképtelenség nyilvánítja, ezt a polgári jogok ezen már most a zsidókkal közös előnyéből kizárva — páriává teszi! (Jelentés p. 13.) Hogy pedig érvelését odább fűzhesse, analógiákra hivatkozik, a mi — persze, — „a jogi természet” meghatározására megint csak semmi argumentum. Felhozatik „a régi királyi udvartartásra szánt ingatlan birtok” — fel „a megyei várak birtoka” — „a nemesség felkelése” — „a nagy birtokok banderális kötelezettsége:” mi helyett most „az országos budget,” az általános védkötelezettség van törvényesítve. p. 12. De ugyan mit mondana a jogvilág, mit maguk az albizottsági hármak férfiak, triumvirek, ha ebből azt a következtetést huznók: „a nemesi birtokok, az államtulajdonhoz tartoznak és az állam érdekeinek szempontja szerint megszüntetendők”? Ugy hogy ha cizéjainak meg nem felelnek, „el kell kobozni a koroná javakat, el a nemesi birtokot, el a főispányok nagy birtokait.” Pedig ha a korhaladásnak az egyházi javakra nézve ez szükséges következménye, akkor azokra nézve is ennek kell lennie, mert hiszen a jelen kornak kommunisztikai áramlata ugyan nem válogat az egyházi és világi javak közt! Sőt feltéve, de meg nem engedve, a modern világpolitika vezetőjének Bismarcknak „a feketekommunizmus”-ról költött kombinációját, talán a kommunisztikai „kor-kívánat” kissé még kiméletebb lenne az egyházi, mint a nemesi javak iránt. Így veri magát saját hálójába a körül nem tekintő fogardósság! „Sua quemque capiunt retia!”

Thiers és a bonapártisták.

Párisban „M. Thiers et les Napoleons” című legközelebb röpirat jelent meg, mely tisztán pártcélú szempontjából készült és egész haszontalan fércmű. Mindemellett a francia pártvezérek múltjából egyes érdekes adatokat közöl, s ezért némi feltűnést fog kelteni.

A röpirat kiváló czéjja megmutatni, mily mérvben változtatta meg nézeteit Thiers, mivel 35 évvel ezelőtt abban fáradozott, hogy Bonaparte Jerome hgk engedélyt ezközöljen ki Franciaországba való visszatérésre, míg ellenben most, mint a köztársaság elnöke, Napoleon herceg kiutasítását rendelte el.

De a röpirat éppen az ellenkezőjét éri el annak, a mit tulajdonképp akar, mert a benne foglalt levelezés eléggé világosan mutatja, hogy Thiers Jerome visszatérésével csak azt czélozta, hogy a napoleoni dynastia alapítójának legifjabb fivére meggyőződjék a Franciaországban bekövetkezett kormány változások őszinteségéről. Midőn Jerome 1847. a kamarához fordult, akkor Thiers Pietri napoleoni ügynökkel szemben határozottan rosztala e lépést. Különben Thiers mindig különbséget tett Jerome és Napoleon hg ügye között, ez utóbbit soha sem akarta Franciaországban látni, mivel ismeretes ügyetlensége által a világot nem egyszer bámulatba ejtette.

Ennyi elég a röpirat állításainak megczafolására, melynek czéjja a fenntebbin kívül J. és utódai-

TÁRCZA.

Széchenyi István életéből.

(Hajnik János följegyzései.)

Széchenyi 1858, 1859 s 1860-ban a legszellemesebb élet folytonos élvezete közt töltötte napjait, midőn — a március 5-én bekövetkezett esemény után — magában elhatározta, hogy ezentul hazájának nem elhagyja, eddigi szellemi életét megtagadja magától, nem fog beszélni, nem fog írni többé, de nem fog olvasni sem, magától minden gondolatot s eszmét szándékosan elzár és távol tart. Mi volt természetesebb, mint az, hogy oly lelkiállapotnak kelle bekövetkeznie, mely egészen hasonló ahoz, midőn valaki, ki évekig a legüditőbb éghajlat, levegő és virányok közt élvezte napjait, egyszerre egy rothadt levegővel terhelt és a napnak melegétől, és a világosság sugaraitól elzárt börtönbe elzáratik, hol testileg elcsenevészve a lelki állapot is hanyatlásnak és végpusztulásnak indulva, az életnek megszakadni s szertebomolni kell.

Ez világos megfejtése azon talánynak, mely sokak előtt eddig valódi rejtély lehetett.

A nemes grófnak lelki állapota életének utolsó napjaiban oly borzasztó volt, és kínjaiban meszsze feülmulta az 1849-diki s 1850-diki korszakot, és méltán elmondhatni, hogy a további élet reá nézve gyötrelmesebb és kínosabb leendett, mint a halál, mi elhatározására döntő befolyással is lehetett.

Széchenyi halála után — íróasztalán, nyílt

nak hősiess helyszántát és áldozatkésztségét a kelendő fénybe helyezni. Most álljon itt egy adat a bonapártisták jellemzésére.

Midőn Jeromenak 1847-ben a képviselők kamarájához intézett kérvénye tárgyaltatott, ő nem volt meglegedve az eredménnyel. 1847-kijunius 27-ikén így ír Pietrihez: „A számkivetést nem jellemezték a törvényesség szempontjából; ki lehetett volna mutatni az eljárás gyűlöletességét, melyet kivételkép velem szemben követnek. . . . Az összes nemzetek törvényhozása mellözte a számkivetést és vagyonelkobzás utálatos büntetéseit. . . . Valódi Napoleon, ki a számkivetést és vagyonelkobzást utálatosnak tartja; unokaöccse, midőn a császári trónra került, egészen másképp gondolkodott ez ügyről.

A székely pályadíj-alapról XXIV-ik közlemény.*)

IV. Orbaiszéki szolgabíró gyűjtőívén.

Lakatos Dénes 20 kr. Deák Gyula 50 kr. Csutak Péter 10 kr. Butyka Lajos 10 kr. ifj. Deák Károly 10 kr. Vén Sámuel 5 kr. Ugron Tamás 10 kr. Kis József 10 kr. A Gelencze községi jegyző 50 kr. A Gelencze községi kántor 20 kr. Barcsa 1 frt. Zoltáni György 20 kr. Bartha Károly 10 kr. Gál Lajos 10 kr. Vajda Ferencz 10 kr. Palkó János 10 kr. Jancsó Károly 50 kr. Imre László 20 kr. Lukács Gergely 50 kr. Cseh Imre 20 kr. Bitai István 15 kr. Cseh Zsigmond 10 kr. Kicsid István 15 kr. Cserei Jánosné 1 frt. Csákány József 1 frt. 50 kr. Gyárfás Lajos 1 frt. Kovács József nyújtódi plebánus 1 frt. B. Endre 1 frt. Fülöp István 20 kr. Finta Gáspár 20 kr. Egy gelenczei koldus 10 kr. Finta István 50 kr. Páváról egy valaki 50 kr. Miskolci Ferencz 40 kr. Páváról egy egyes tag 10 kr. Mikes Benedek 10 frt. Miskolci László 50 kr. Csia György 50 kr. B. 30 kr. Pál János 20 kr. Horváth Ignác 50 kr. Hamar Lajos 20 kr. Szalai Albert 50 kr. Binder Adolf 50 kr. ifj. Ugron János 30 kr. Egy templom kerülő 20 kr. N. N. 20 kr. Löcsei Zsigmond 20 kr. Klein 30 kr. Kádár József 10 kr. Mélik Bogdán 20 kr. Benző Pál imecsfalvi plebánus 1 frt. Páva községe 2 frt. Zagon községe 10 frt. Kis Bálint 20 kr. Földes Sámuel 50 kr. Kovács János kántor 50 kr. Andók Ferencz Istvánné 20 kr. A zagoni nőgyelet 4 frt. M. Henter Józsefné 40 kr. Izsák Józsefné 60 kr. Izsák Antalné 40 kr. Gephárd Bóniámné 20 kr. Rác Istvánné 20 kr. Barabás Istvánné 20 kr. Szaosvai Gáborné 40 kr. Nyágovics Mózesné 10 kr. Gazda Lászlóné 40 kr. Nyágovics Mózesné 10 kr. Gál Istvánné 40 kr. Özv. Biro Elekné 40 kr. Bartha Ferenczné 40 kr. Imreh Istvánné 40 kr. Földes Bálintné 40 kr. Földes Józsefné 20 kr. Szaosvai Gábor 1 frt. Vajna Jánosné 50 kr. Páké községe 5 frt. Szonda Sándor 20 kr. Vida András 20 kr. Vida Bálint 10 kr. Menyhart József 10 kr. Bogdy Ferencz 10 kr. Sándor Mihály 10 kr. Szabó Lajos 10 kr. Jancsó Elek 20 kr. Hadnagy Károly 30 kr. Kónya Elek 20 kr. Hadnagy Miklós 10 kr. Aczél Zsigmond 10 kr. Hadnagy László 10 kr. Szász József 10 kr. Szász Elek 10 kr. Balog Mihály 10 kr. Varga Ferencz 6 kr. Ilyés Ferenczné 10 kr. Szabó József 10 kr. Szabó Ádám 10 kr. Pozson János 10 kr. Pozson Ferencz 10 kr. Bogdy M. 10 k. Bende J. 10 kr. ifj. Benke J. 5 kr. ifj. Pozson Ferenczné 14 kr. Ilyés Mihály 8 kr. ifj. Hadnagy Ádám 10 kr. Szabó Elek 5 kr. Szabó

*) A Székely Hirlap, Erdély és Nemeret tisztelt szerkesztőit tisztelettel kérem e közl. szives átvételére. J. E.

papírkatalyában, — mely telve volt papírszeletekkel, papucsban találtatott meg azon pisztolynak párja, melylyel magát kivégezte; ezen pisztoly is hasonlóképen legapróbb seréttel volt megtöltve.

Hogy a nagy kutatásnál ezen nyitott skatulya a rendőri szemek figyelmét elkerülte, azon nem lehet csodálkozni, mert azok inkább a rejtett helyeken kutattak, és a szem előtt az íróasztalon fekvő nyitott tárgyakra nem figyeltek.

A gróf, midőn már egy bekövetkezhető kutatástól tartott, egy ízben megemlítette előttem, mint óvatoss elővigyázatot, hogy azt, mit a rendőrség argusszemeitől az ember megmenteni ohajt nem szabad rejtett helyen tartani; s hogy legczélszerűbb a legnyitottabb, szemelőtti helyen őrizni; ezt ő úgy jelezte előttem, mint egy praktikus fogást, mely lélektanilag is igaz, s nála is — elég sajnosan — beteljesedett.

Dr. Görgeynek a gróf halála után több hónapok multával bekövetkezett halála sokak előtt gyanusnak és rejtélyesnek, sőt bizonyos összefüggésben levőknek gyanítatott a gyászos eseménnyel; nem fog ártani tehát e tekintetben is biztos adatokkal szolgálni.

1852-ik évben, midőn először találkozáim dr. Görgeannel, őt egy rendkívül elhízott és egészen auyagi élvezetekben elmerült embernek ismertem föl, kit a gróf kizárólag ezért bensőleg becsülni nem tudott, s csak szinleg volt kénytelen iránta némi figyelmet tanusítani. Így nyilatkozott a gróf előttem is többször.

1858. s 1859-ik években az anyagi élvezetek hosszas és tulságos mérve következtében dr.

József Ferenczné 5 kr. Kozma Lajos alsó 10 kr. Harai F. 3 kr. Gál P. 4 kr. id. Poson F. 5 kr. id. Bende J. 4 kr. ifj. Bende József 4 kr. Szász Ján. 10 kr. ifj. Keresztes József 8 kr. ifj. György Sándor 5 kr. id. György Sándor 6 kr. Hadnagy Elek 5 kr. Hadnagy Tamás 10 kr. id. György János 6 kr. Péter Ferencz 10 kr. Pozson Mihály 10 kr. Bende János felső 2 kr. Szakács András 5 kr. Gerics Antal 10 kr. Kovács Adámné 4 kr. Maki János 4 kr. Kovács Lajos 10 kr. György László 6 kr. Harai József 4 kr. Pásztor Mihály 5 kr. Szőke Antal 5 kr. Kónya Lajos 5 kr. Finna Mihály 5 kr. Opra József 5 kr. Kozma Sándor 4 kr. Csekme Mária 10 kr. id. Hadnagy József 4 kr. Sütő Ferencz 5 kr. Sütő János 5 kr. Nagy Ferencz 5 kr. Zabola község 1 frt. Thury Gergelyné 2 frt. Hollaky Attila 1 frt. Meskó Bálint 50 kr. Varga Sándor 2 kr. Vilikó István 2 kr. Szőcs András 2 kr. Szőcs Aron 4 kr. id. Pap Aron 2 kr. Tusa József 10 kr. Nagy Zsigmond 2 kr. özv. Kökösi Ferenczné 2 kr. ifj. Gáspár Mihály 3 kr. Szőcs Ferencz 2 kr. Vilikó Ferencz 2 kr. Kökösi László 2 kr. Gyönös Aron 2 kr. Molnár János 4 kr. Vilikó Mihály 2 kr. Máthé József 2 kr. Ferencz Lajos 20 kr. Mirose Irma 10 kr. Mircse Berta 10 kr. Tamás Károly 5 kr. Frieder Lina 10 kr. Bibó József 20 kr. Bartók Ferencz 5 kr. Bartók János 5 kr. Vékás Ida 20 kr. Balog Sándor 10 kr. Balog Miklós 10 kr. Szonda Lajos 20 kr. Bartha József 5 kr. András Antal 1 kr.

(Folyt. következik.)

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, július 8.

— **T. olvasóinkat kérjük, méltóztassanak előfizetéseiket mihamarább megújítani, nehogy a lap küldésében fenakadás tröténjék.**

— **Ó es. és apostoli kir. felsége** a következő legfelsőbb kéziratot méltóztatott kibocsátani: Kedves Szláv! Hű és sikeres szolgálatai elismerésül önnek Lipót-rendem nagy keresztjét díjmentesen adományozom. Kelt Bécsben 1873. évi július hó 2-án.

Ferencz József, s. k.

Br. Wenkheim Béla s. k.

— **A kolozsvári m. kir.** egyetemen az előadások csütörtökön beveződnek s az indexek aláírását kezdik meg.

Az ág. h. hitv. leányiskola növendékeinek női munka-kiállítását tegnap és tegnapelőtt valódi gyönyörrel szemlélük; igazán nem szólhatunk elég méltánylattal Schusztér Mili k. a. tanítónéról. A munkák közt mindenkinek figyelmét magára vonta egy remek mű, mely egy kemence elébe valón oszlopos csarnokban egy virágkosarat tüntet fel, a mint egy gyönyörű papagály reá röpöppen s a virágok alatta meghajlanak. Tudakozódásunkra az lett a felelet, hogy e remeket Müller Sándor alkaptányi leánya Eliz készíté. Szerencsét kívánunk a művészi varró nőnek, a derék szülőknek öröme telhetik benne.

— **Az óvár** egyik régi házát, hol Mátyás király született, végre javítják. Ideje is volt már hozzá kezdeni, ha megakarjuk menteni ez ősi emléket a végpusztalástól, melyet eddig is ugyancsak megvisselt az idő vasfoga.

— **A kolera**, mely eddigelé ugyszolva csak a külvárosban szedte áldozatait, most a belvárosrészeiben mutatkozik szeliden. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy Feleken szintén fordultak elő már kolera esetek.

Görgeynek egészségi állapota szembetűnőleg megromlott, a nagy has behorpadt, s kihíztott pofa erős ráncokat öltött magára, és állapota a nemsokára bekövetkezhető enyészetnek világos nyomait mutatta, 1860-ban bekövetkezett halála sem váratlan, sem természetellenes tehát nem volt.

Kiss Mártonnak a gróf irnokának ugyanazon időben bekövetkezett elmeháborodottsága is sokak által szóba hozott, és többnyire szoros kapcsolatban a gróf halálával. — Ezen egyén egykor gazdasági irnok volt N.-Czenken, s midőn a gróf világhírű munkáit írta, Kiss Márton tisztázta le, s minthogy igen jól olvasható írása volt, a gróf Döblingben — midőn irodalmi dolgokkal foglalkozni kezdett — viszszenlékezett, és reflektált reá, s hollétté kitudván, őt Bécsbe hivatta és leírásra használt. Kiss Márton még Pesten létekor zilált anyagi és családi helyzetben lehetett, midőn a grófhhoz jutott és ezen helyzet megszokott könnyelmű élet mellett ott még inkább sulyosodott, és a bekövetkezett katasztrófa után nála mutatkozott lelki háborodás inkább szinlett volt, mint valódi, és főleg arra számítva, hogy a grófi családban könyörületet támasztva, jövője iránt részvéttel gerjeszzen, minthogy belátta, hogy grófi segély nélkül alig fog ez életben boldogulhatni.

A vészthozó két pisztolyt gróf Zichy Rezső vásárolta 1858-ban a gróf megbízása folytán, azon időben, t. i. midőn a gróf minden családi ügyeiben ő volt kizárólagos ura a helyzetnek. Ekkor a gróf föltétlenül rendelkezett mindenekben, és különféle tárgyakat, lőfegyvereket és egyebet összevásárol-

— **A székely-udvarhelyi rom. kath.** főgymnasiumban az 1872—3-ik tanév végén tartandó közvizsgálatok rendje: Julius 11. és 12-én a 8-ik osztály szóbeli érettségi szigorlata. Jul. 13-n szavalati, zene és ének ünnepe. Jul. 14-én d. e. 8—12-ig megvizsgálatik a 4—7 osztály, d. u. 3—6-ig 1—3 osztály a hittanból. Jul. 15-én d. e. 4—7 osztály, d. u. az 1—3 oszt. a magyar nyelvből. Jul. 16-án d. e. 4—7 osztály, d. u. 1—3 oszt. a latin nyelvből. Jul. 17-én d. e. 5—7 oszt. a görög nyelvből, a 7-ik oszt. a bölcsészettől, d. u. 3—4 oszt. a német nyelvből. Jul. 18-án d. e. 5—7 oszt. a német nyelvből, az 5-ik oszt. a mennyiségtani földirtból. Jul. 19-én d. e. 4—7, d. u. 1—3 oszt. a történelem és földirtból. Jul. 21-én d. e. 4—7, d. u. 1—3-ik osztály a mennyiségtanból. Jul. 22-én d. e. 4—7, d. u. 1—3 oszt. a természettudományokból. Jul. 23-án d. e. 1—4 oszt. a rajzból, d. u. 1—7 oszt. a testgyakorlatból. Jul. 24-én magán vizsgálatok. Jul. 27-én „Te Deum” az érdemsorozatok felolvasása és jutalmak kiosztása. Sz.-Udvarhelyt, 1873. jul. 5-én. A tanári kar nevében, Bors Lázár igazgató tanár.

— **Klagenfurtban** pénteken délelőtt leplezték le a Mária Terézia emléket, nagy számu közönség jelenlétében. Rudolf trónörökös ki az ünnepélyen szintén jelen volt, élénk üdvözléssel fogadták.

— **Smiles „Önsegély”** című jeles munkáját, melyet jó magyar fordításban könyves Tóth Kálmán tollából birunk, már japáni nyelvre is le fordították.

— **Vasuti szerencsétlenség.** Az orosz Miklós pályán beszakadt a Werebin-híd a vonat terhe alatt, 40 waggon hullott alá a mélységbe.

— **Egész Európában** 65,000 angol mértföld vasutálózat van készen. Az Egyesült-Állam bevégzett vasutálózata 70,178 mldre terjed; 43000 mldnyi területen pedig most dolgoznak. — Amerika megelőzte az öreg Európát.

— **Tübingenben** e hó 14-én lesz az Umland-szobor ünnepélyes leleplezése dr. Köselon irodalom tanár beszéde mellett; a híres költő e városban született, és halt meg.

— **A földrengésről**, mely legközelebb Dél-Európa igen sok vidékén pusztított, s melyről távirataink már szólottak, a lapok most részletes közleményeket hoznak. Laibachban igen erős lökések észleltek m. hó 28-án; Innsbruckban m. hó 29-én egészen tiszta ég mellett szintén megrendült a föld, de a lökések csak 25 m. perczig tartottak; ugyanez nap Klagenfurtban nagy földrengés észleltetett; a butorok inogtak és a falakról hullott a vakolat. Velenczében 29-én reggeli 5 órakor egy 30 másodperczig tartó erős földrengés rázta föl a lakosokat éji nyugalmukból; az ágyak úgy inogtak, mint a vasuti kocsi sebes menetben; a földrengést tompa moraj kísérte; a csengetyűk megszólaltak, a poharak és edények egymáshoz zörrentek, az inga órák megállottak, szóval nagy volt a zavar; a St.-Pietro di Capello templomban a hajnali isteni tisztelet alatt majdnem tetlegességre került a dolog, mivel az ajtatos hívek egymásba ütődve, nem tudták a dolgot mire magyarázni; számos ház bedől és emberélet is veszett el. Trevisoban is erős volt a földrengés; de a kár nem volt nagy. Ellenben Velencze vidékén és az egész tartományban nagy kárt okozott a földrengés. St.-Pietro de Feletto község rozzant temploma összeomlott és 38 embert temetett el, több pedig megsérült. Későbbi hírek Felső-Olaszországból talán még több részletet hoznak napfényre e borzasztó természeti tünemény által okozott csapásokról.

tatott, miknek legnagyobb részét rokoni s gyermekei között kiosztotta. E két pisztoly véletlenül-e vagy szándékosan maradt meg a gróf keze között, ezt bizonyosként állítani nem lehet; az utóbbi eset azonban valószínűbbnek látszik az előtt, ki a grófnak belsejébe egy kissé behatolni tudott.

Még egy igen jellemző adat, 1850-ben Lunkányi mint akkori igazgató a gróffal Döblingben találkozni akarván, dr. Görge által engedélyt nyert ugyan erre, és a gróf őt be is bocsátotta, de keserű szemrehányásokra fakadt előtte, erősen hangsúlyozván, miszerint ő t. i. Lunkányi, — ki Liedenberg név alatt egykori nevelője volt — igen elhanyagolta légyen szívének kiművelődését, miért is a gróf — szenvedélyos haragra lobbanna — őt távozásra kényszerítette. Lunkányi mint igazgató 1853. évi augusztus végeig, — midőn halála bekövetkezett, — a gróf előtt többé nem jelent meg.

Ha ezen, örök emlékeztető gróf döblingi életéből vett, s hiven, lelkiismeretem és legjobb tudomásom szerint leirt egyes adatok és mozzanatok földerítésével sikerült a legnagyobb magyar történelméhez parányi porszemekké járulnom, ugy tehetőségem korlátoltsága mellett oly földatnak feleltem meg némi részben, melynek szolgálatot tenni hálás kegyelem s szívem szeretetének emléke egyaránt nógattak. A jó és becsületes szándék van hivatalva pótolni azt, mit a tehetség parányisága meg nem engedhetett.

(Folytatás)

Az 5-ik gyógyszerár szükségességét a képviselő kimondotta volt. Egy minisiteri leirat következtében a korábban kiküldött bizottság az 5-ik gyógyszerár felállítását a Széchenyi térre ajánlja, egyebiránt a dolog itt még nem dőlt el, mert a concursus hirdetése előtt a gyógytár helyrajza a ministeriumhoz küldetik fel átnézés végett.

Egy léggömb utazása. Ama léggömb, melyet a június hó 28-iki vihar a bécsi közkiállítás teréről elragadt, Magyar-Ovárt hullott le. A Bécsből érkezett táviratra a szolgabíró következőleg válaszolt: „A gömböt itt elfogták, összezsabdalták, a vizsgálat megindított.” — A parasztok pajkosságból vagy butaságból átlukasztották a gömböt, melynek ára 50,000 frank.

Öngyilkosság dynamit és hidrogénnel. A batingeni (Würtemberg) indóházban egy vasuti munkás sört kért, aztán szivarral gyújtott egy dynamit töltényt tett szájába s azt az égő szivarral érinté; az öngyilkos feje ezer és ezer apró részekre robbantott szét.

A brassói bányászati és huta részvény társaság jun. 29-én tartá közgyűlését Bécsben. Az üzleti jelentés az 1871 és 1872. évekről tetemesen növekedett termelést jelez; 1871-ben volt a netto jövedelem 782,000 frt. 1872-ben egy millió 2,000 frt. még növekedni fog a termelés a temesvár-orsovai és karánsebes-hátszegi vasut vonalak kiépítése után. A „Karshütte“ nevű erdélyi bánya művelésével az érc és kőszén fedezet elégtelen volta miatt felhagytak; ellenben a jobb helyzetben levő fülei bányát tovább művelik. Az 1871-iki mérleg 9.395,276 frtnyi bevétel mellett 41,883 frtnyi nyereséget mutat, míg ellenben az 1872-iki év 9.450,393 bevétele mellett 14,450 frt. veszteséget mutatott.

495—1873 tan. eln. sz. — Kimutatása a Kolozsvár sz. kir. városban uralgó cholera járvány állásának 1873-ik évi jun. 18-tól kezdve 1873 évi július 7. este 12 óráig.

Helység neve Kolozsvár sz. kir. város	Július 1. 1873.	Ezekből				Jegyzés.
		Összesen	meggyógyult	meghalt	meggyógyult	
	1	59	9	1	49	121
	1	3	—	—	—	2
	1	56	—	—	—	—
	1	26,382	18/6	6/7	—	—
	1	—	—	—	—	—
	1	—	—	—	—	—

Medgyesi Tivadar,
h. polgármester.

Biasini gyorsutazási menetrendje 1873. márcz. 27-től.

Kolozsvár és Nagy-Enyed között, mivel a nappali vonat beszüntetett, Biasini gyorsutazása 1873. mart. 27-től elkezdve Kolozsvárról Nagy-Enyedre küldi gyorskocsiját, még pedig oly formán, hogy Kolozsvárról reggel 8 óraker minden nap indulva d. u. 4 1/2 óraker Nagy-Enyedre érkezik, Nagy-Enyedről Kolozsvárra estvéli 10 óraker indulva, reggeli 8 óraker Kolozsvárra érkezik. Ezen meneteken kívül lehet Kolozsvárról Nagy-Enyedre d. u. 4 óraker is indulni, ugyszintén Nagy-Enyedről éjjeli 3 óraker Kolozsvárra indulhatni, esakhogy ezen menetekenél Felvinczről N.-Enyedig és N.-Enyedről Felvinczig a vasuttal kell utazni.

Egy személy ára 30 font szabad podgyászszal Kolozsvárról N.-Enyedig vagy vissza az első és közbülső Coupeba 5 frt, hátulsó Coupeba 4 ft 50 kr. tulsuly 5 kr. Tordáról Nagy-Enyedig vagy vissza első vagy közbülső coupéba 3 frt — hátulsó coupéba 2 frt 60 kr. tulsuly 2 1/2 kr. — Felvinczről N.-Enyedig vagy vissza 1 frt, tulsuly 1 kr. fontonként.

Felvételi iroda Nagy-Enyeden Vágó Ferencz szállodájában.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.
Jul. 7-ről. 1873 5% metaliques 68.10. nemzeti kölcsön 73.90. 1860-diki államkölcsön 102.75 Bankrészvények 984. Hitelrészvények 233.50 London 111.75. Ezüst 109.—. Cs. kir. arany —. 20 frankos arany 8.88. 1/2 Földtehermentesítési kötvények: Magyar 77.—. Temesi 74.50. Erdélyi 74.75. Horv. Szlapon.

Nyiltér.

[4-60]

Titkos betegségeket és tehetetlenséget (elgyengült férfierőt) ugyszinté

hugycsőszűköléseket, magkiömléseket gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett
Dr. Handler Mór
orvos- és sebész tudor, szülész és szemész.
Rendel naponként: délelőtt 11 órától 1-ig és délután 3 órától 5-ig.
Lakik Pesten, Lipót-város, nádorutca 13. szám, 1-ső emelet 14. sz.
Dijjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik.

Felelős szerkesztő Sándor János.

272. sz. 1873. 872 1-3

Hirdetményes idézet.

Mely által bágyoni Makkai János részéről, neje bágyoni Nagy Juliánna, kinek holléte nem tudatik, idéztetik az aranyos-tordaköri unitarius esperestség a következő augusztus hó 28-án T.-Szentgyörgyön tartandó választó papi székeni megjelenésére; ellenesetben nélküle is hely adatván férje feladásának.
Kelt Toroczkón, július 4-én 1873.

Koronka Antal, m. k.
aranyos-torda-köri unitarius esperest.

1225. sz. 873 1-3

Pályázat.

Tőkés községben (Belső-szolnokm.) mintegy 4000 cat. holdra terjedő közterdők arányos felosztása, és az ezeken fekvő urbéri szolgálmatok megváltása iránt folyó szabályozási perekben a mérnöki munkálatok teljesítésére pályázat nyitattik: Pályázni kívánó csak okleveles és az urbéri rendezési ügyekben kellő jártassággal bíró hites mérnök lehet.
Köteles a szabályzandó terület után nyerendő munkabére 1/4-ének megfelelő biztosítékot (cautiót) vagy jelzálogban, vagy börzei árfolyam szerint számítandó értékpapirokban, vagy a munkabér első negyedének a resignálásig behagyása által nyujtani.
A munkabér maximuma catastrális holdanként 40 kr o. é.
A munkálat minőségét körülíró szerződés feltételei az igazgatóságnál tekinthetők meg.
Pályázati záridő 1873 agust. 15.
Kelt Nagybányán július 2-án 1873.

Sz. 1282—1873. 871 1-3

Hirdetés.

Az országos Károlina kórház és azzal kapcsolatban levő kórintézetek számára a jövő 1873/4 árlejtsi évben szükségeltendő kenyér, tűzifa, szalma, mosás, mécs-olaj, fagyú és stearin gyertya, valamint tégés és kötözésre szükségelt rongyok biztosítása végett ezenel írásbeli ajánlati árlejtsi hirdettetik ki, és a zárt ajánlatok beadására véghatárpontul folyó július hó 24-ke tüzetik ki.
Felhivatnak tehát mindazok, kik ezen czikkre valamelyike szállítására vállalkoznának, hogy eziránti illető bélyeggel ellátott zárt ajánlataikat, ezen kórház igazgatósága irodájába a kiirt határnapig adják be, és ott egyszersmind az elvállalandó anyagok mennyi- és minősége, valamint a kiszolgáltatás ideje és a kiállítandó biztosíték iránt is bővebb tudomást nyerhetnek.
A zárt ajánlatok felnyitása folyó július hó 24-kén reggeli 9 óraker fog történni és a később érkezendő ajánlatok többé tekintetbe nem fognak vétetni.
Az országos Károlina-kórház igazgatóságától.
Kolozsvárt július 4-én 1873.

Dr. Bakonyi József.

868 2-3

Mint gazdatiszt

egy fiatal oconom, ki a gymnasiumon letette az érettségi vizsgálatot és a gazdasági tanintézetet végezte, gyakorlati ismeretekkel is bír, magyar, német és oláh nyelven ír és beszél, egy jószágban állomást keres. Értekezni lehet iránta Medgyesén (Erdélyben) ügyvéd Popa János urnál, kihez e tárgy felől a leveleket is czimezni kéretnek.

Eskoros rohamokat (Nyavalytörés)
gyógyít levelezés utján a eskor szakorvos dr. O. Killisch, Berlin, Louisenstrasse 45.
E pillanatban 1000-nél több betege van kezelése alatt.
661 79-*

Eladó kereskedés Kolozsvártt.

Sárosy Elek fűszer- és vaskereskedése igen kedvező feltételek mellett eladó.
Értekezhetni özv. Sárosy Elek nével.
861 4-6

Igen figyelemreméltó szencse ajánlat. Szerencse és áldás Cohn-nál

2 millió 621.600 tallérnál többre menő, a hamburgi államtól biztosított pénzkiosorolás.
Ezen előnyöspénz-kiosorolás most ismét tetemesen szaporított nyerményekkel; csak 80,700 sorsjegy van, és kevés hó alatt 6 osztályban következő nyerményeket biztosan nyerhetni, u. m. 1 nagy új nyermény esetleg 120,000 tallér, különösen 80,000, 40,000, 30,000, 20,000, 16,000, kétszer 12,000, 10,000, háromszor 8000, háromszor 6000, hatszor 4,800, 12-er 4,000, 11-er 3,200, 12-er 2,400, 32-er 2,000, 2-er 1,600, 64-er 1,200, 204-er 800, 2-er 600, 1-er 480, 410-er 400, 410-er 200, 10-er 120, 470-er 80, 19,800-er 44, 40, 18, 541-er 20, 8, 6, 4, és 2 tallér.
Az első osztály nyermény húzása hivatalosan f. é. július 16-ra és 17-re van határozva; erre az egész eredeti sorsjegyára csak 6 ft. a fél " " " 3 ft. a negyed " " " 1 1/2 ft. és ezen eredeti, állampécsettél ellátott sorsjegyeket (nem tilos igérvényeket vagy magán-sorsjegyeket) az ár bérmentes beküldése mellett, a legtovább vidékekre is azonnal megküldöm a t. megrendelőnek.
A hivatalos húzási lajstrom, és a nyermények elküldése mindjárt a húzás után történik, azonnal pontosan és titkattással.

Üzletem tudvaleg legregibb és legszerencsésebb mert a nálam résztvevők már a 100,000, 60,000, 50,000 talléros legfőbb, továbbá többször a 40,000, 25,000, 20,000, igen gyakran 15,000, 12,000, 10,000 talléros nyerményeket, s a f. év május és június havában volthuzásnál, hivatalos nyermény-lajstromok szerint összesen 140,000 tallérnál többet nyertek.
Cohn Láz. Sám.
Hamburgban.
főiroda, bank- és váltóüzlet.

Jószág bérbeadás.

Kolozs megye alsó kerületében fekvő N.-sármás az 1874-ik év april hó 24-től kezdve hat, esetleg több évre haszonbérbe kiadó lévén, a vállalkozni kívánók felhivatnak, hogy Kolozsvárt lakó orsz. ügyvéd Frits Albert urnál a feltételeket megtudhatják. Áll ezen jószág 3840 katasztrális hold tagosított szántó, kaszáló s a legjobb marha-legelő földekből;
elvan látva mindennemű lakó és gazdasági épületekkel, a Kolozsvárról Szász-Régenig vezető csinált ut mellett, s Kolozsvártól 5 óra távolságra fekszik, más birtokos a községben nincsen, gabona termesztésre és marha tenyésztésre első jószág a Mezőségen
851 6-6

(840) 11-12

Gyári főraktár nap- és esernyőkben.

Daczára a munkabér növekedésnek, valamint a szövetek drágaságának, mégis azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a nagy elővásárlások által az árakat oly alacsonyra szabhatom, mint tavaly.

- Tavaszi ernyők.**
1 darab szövetből 50 kr.
1 " finom selyemből különböző szín 1.50, 1.50, 1.80.
1 " Ugyanolyan selyemmel bélelve 1.80, 2.30.
1 " Legfinomabb selyemlyel vagy anélkül 2.70, 3.20, 3.80.
- Nagy napernyők.**
1 darab szövetből 80-90 kr.
1 " legnagyobb faj 1.40, 1.30, angol gyapjú-atlászal igen dírtatos 1 frt.
1 " ugyanolyan bélelve 1.40.
1 " Alpaca, romolhatlan angol anyag 1.50.
1 " legnagyobb faj bélelve 1.80.
1 " legfinomabb lyoni selyem dírtatos színekben nagyság szerint 2, 2.50, 2.80, ugyanolyan bélelve 2.90, 3.40, 3.80, 4.20.
1 " legfinomabb selyemlyel vagy anélkül 4.50, 5, 5.50.
- Női hegyászó-ernyők.**
nagy fajta, dírtatos magas palcsakkal
1 darab alpacaszővet 1.80, 2 frt.
1 " ugyanilyl dús szegélyzettel 2.40, 2.50.
1 " gyapjú-atlászal, füstös szőp dús szegélyzettel 2, 2.50.
- Legnagyobb elegánzia!**
1873. Kóntenda-ernyők a legfinomabb selyem és atlászal.
1 darab gazdagon ékítve, tavaszra 3.50, 4 frt.
1 " gazdagon ékítve nagy faj 3.50, 4 frt.
1 " dírtatos hegyászó-nyílél 6, 6.50.
- Női árnyék-ernyők.**
(Ea tout-cas).
1 darab nagy faj, angol gyapjúat-
- 1 darab oly fényes, mint a selyem-atlász 1.50, ugyan az béli 1.90.
1 darab romolhatlan angol alpacából 1.80, bélelve 2.40.
1 " finom nehézy selyemből 4.50, 5.60.
- Uri árnyék-ernyők.**
1 darab finom gyapjú-atlász 1.80, ditto bélelve 2.20
1 " angol alpaca 2.40, ditto bélelve 3 frt.
- Gizella-ernyők,**
legjobb az 1873. időnyben. Ernők a legfinomabb selyemből, dúsna dírtatos és dírtatos ékítve párosulva a legfőbb elegánziával.
1 darab tavaszi ernyő 3.50, 4, 4.50, 1 " nagy napernyő 6.50, 7.50, 8.50 kr.
Ernyők a legfinomabb nyermény-selyemből.
1 darab nagy szegélyzettel 4, 4.50, 1 " dús szegélyzettel 5.50, 6.50
- Esernyők.**
1 darab közönséges fajta, nagy 1.80, 1.90.
1 " romolhatlan angol löszvanyából, a selyemhez hasonló 2.50, 3, 3.50, 3.80.
1 " a legjobb angol szövetből (keresztbeszűt) 3.50, 3.80, 4.20, 4.80.
1 " legfinomabb lyoni selyemből 5, 5.50, 6, 6.50.
1 " a legfin. fajta 7.50, 8.50, 9.50.
1 " finom selyem - kopporból 7-8 frt.
1 " tizenkét bordás igen finom nagy nyitással 9.50.
1 " non plus ultra selyemkés (angol despatch-kés) létezint 9.50, 10.50, 12 frt.

Nagyban eladók engedelményben részesülnek.
FRIEDMANN A. gyári raktára, Bécsben
Praterstrasse 26.

GÁMÁN JÁNOS ÖRÖKÖSEI KÖNYVNYOMDÁJA

Kolozsvártt, főtér br. Bánffy-ház, és központi irodája

KERESZTESY PÁL PAPIRÜZLETÉBEN

főtér, Gyulay-ház, felvállal mindennemű

könyvnyomdai munkákat.

Alólírt könyvnyomda tisztelettel tudatja a helybeli és vidéki t. cz. közönséggel, hogy újonnan felszerelt és izletes be-
tükkel ellátott nyomdája azon kellemes helyzetben van, hogy mindennemű **nyomdai megrendelést** u m.:

könyvek, bármely hazai nyelven, körözvények, rovatos iverk, árjegyzékek, számlák, falragaszok, név- és meghívójegyek, gyászhirok,
baromútlevelek, vásárcédulák stb. stb. a lehető legjótányosabb árak, gyors és pontos szolgálat mellett.

A LEGÚJABB MINTÁJU NÉVJEGYEK 100 DARABJA **1 frt.**

Felvállal könyvnyomdai munkát is.

HIVATALOS MUNKÁKRA NÉZVE

a nyomda — miután Keresztesy Pál papir-üzletével és ez viszont a nyomdával egyesült — biztosítékot nyújt arra nézve,
hogy a papirok a legelső papir-gyárakból szereztetnek be. és azok a **hivatalos munkákhoz valódi gyári áron számíttatnak**,
a **legszerűségesebb mintázatokból kész raktárt tart**, a meglevőket postafordultával, a szokatlan formájukat pedig a legrövi-
debb idő alatt elkészíti.

Minden megrendelést kérünk egyenesen a nyomdába küldeni, hol a legnagyobb pontosság biztosítottik.

Gámán János örökösei könyvnyomdája.